

Ontwerp Programma van Eisen concessie Friese Waddenveren

Betrokkenheid regio

Het Ministerie van IenW heeft de regionale overheden en stakeholders via de Routekaart transitie bereikbaarheid Waddeneilanden betrokken. Deze routekaart is onderdeel van het uitvoeringsprogramma, behorende bij de Agenda voor het Waddengebied.

De VWG spreekt waardering uit voor de manier waarop IenW dat heeft gedaan en acht het raadzaam om de gekozen samenwerkingsvorm gedurende de uitvoering in stand te houden.

Bij de Waddenveren, wordt vaak automatisch gedacht aan de belangen van de Waddeneilanden. De VWG wijst erop dat de veerverbindingen ook grote impact hebben voor de bewoners van de kustgemeenten. Denk bijvoorbeeld aan parkeren, verkeersafwikkeling, havenlogistiek en bijvoorbeeld elektrische aansluitingen voor eventuele elektrificatie. Daarom brengt de VWG namens de kustgemeenten de volgende vier punten als zienswijze in:

1. Elektrificatie Waddenveren

Uit alle onderzoeken van IenW komt naar voren dat batterij elektrisch varen veruit de beste oplossing is voor veerverbindingen. Dat is niet alleen voor het milieu, energie-efficiëntie, maar ook voor comfort (geluidsarm) en betrouwbaarheid. Ook in het buitenland kiest men voor batterij-elektrisch varen, niet alleen in Noorwegen, Denemarken maar ook in Canada varen al jaren elektrische veerboten. Deze aanbesteding zet daar ook op in, maar IenW blijft vasthouden aan budgetneutraliteit. Die koppeling vindt de VWG niet juist. Overal in de samenleving wordt een (financiële) inspanning gevraagd om te verduurzamen, maar als het rijk gaat verduurzamen mag het niets kosten. Dit steekt bij alle stakeholders in het Waddengebied, die dit meerdere malen in hun adviezen over de concessie hebben aangegeven.

2. Aansluiting op het elektriciteitsnet

In de regio wordt ingezet op versterking van het elektriciteitsnet om batterij-elektrisch varen goedkoper te maken. Wij juichen dat zeer toe, maar de manier waarop dit gebeurt vraagt ook goede afstemming met de havens aan de kust. De belangen en de logistiek moeten goed worden afgestemd. De veerverbinding is niet de enige gebruiker, maar een haven kan ook energie opslaan en is ook medegebruiker. Kortom er valt veel meerwaarde te bereiken als de elektrificatie plaatsvindt in samenwerking met de havens en dat vraagt een integrale aanpak.

3. Samenwerking in de Regio

De samenwerking over duurzame bereikbaarheid Waddeneilanden verloopt, zoals gezegd goed en constructief. Dat moet niet stoppen als de aanbesteding van de concessie begint. Daarom hebben wij voorgesteld om per veerverbinding een intentieovereenkomst op te stellen met een kleine uitvoeringsorganisatie om de ontwikkeling en afstemming te blijven begeleiden. Wij vragen of het Ministerie van IenW dit ook gedurende de looptijd zou willen faciliteren.

4. Veranderingen in de concessie vorm

Er zijn, ook vanuit de Kamer, suggesties gedaan voor een korte concessieperiode om daarna verder te verduurzamen. De VWG is daar geen voorstander van. De techniek van batterij-elektrisch varen is al jaren beschikbaar en dat wordt ook door de reders onderschreven. Een kortere concessie betekent dat de terugverdientijd korter wordt en dat investeringen in verduurzaming niet worden terugverdiend. Door het opknippen van de concessie wordt verduurzaming nog verder uitgesteld en verdwijnen de doelstellingen van de Agenda voor het Waddengebied uit het zicht. Ook de veerverbindingen aanmerken als formeel Openbaar Vervoer levert meer na- dan voordelen op. Het onderzoek dat lenW daarover uitvoerde is daar ook duidelijk over.